

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIV/94/2025

Rady Powiatu Lipskiego

z dnia 30 stycznia 2025 roku

***POWIATOWY PROGRAM
KOREKCYJNO-EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC DOMOWĄ
NA LATA 2025 - 2030***

Lipno, styczeń 2025

I.	WSTĘP.....	3
II.	CHARAKTERYSTYKA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ... 3	
III.	PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ.....	6
IV.	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	7
	4.1. Dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu lipskiego.....	7
	4.2. Dane z GKRPA z terenu powiatu lipskiego.....	11
	4.3. Dane z Komendy Powiatowej Policji.....	12
	4.4. Dane z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Lipsku.....	14
V.	GŁÓWNE CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	16
VI.	UCZESTNICY PROGRAMU.....	18
VII.	CZAS I MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU ORAZ JEGO ETAPY.....	19
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU I INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE.....	23
IX.	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA.....	24
X.	MONITOROWANIE PODJĘTYCH ZADAŃ.....	25
XI.	ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU I ZAKOŃCZENIE.....	25
	PODSUMOWANIE.....	26

I. WSTĘP

Program powstał w odpowiedzi na Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej jako system działań skierowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej i dopełnienie form administracyjno-prawnych wobec osób stosujących przemoc (art. 6 ust. 4, pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r, poz. 424), zgodnie z którym: „*Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową*”.

Program spełnia wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Program oparty został na założeniu, że przemoc wobec najbliższych jest zachowaniem wyuczonym i kształtowanym społecznie. Przyjęto, że poddając osobę stosującą przemoc odpowiednim oddziaływaniom można będzie zredukować jego agresywne zachowania.

II. CHARAKTERYSTYKA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Przemoc jest zjawiskiem negatywnym coraz silniej narastającym we współczesnym świecie. Możemy się z nią zetknąć w różnych miejscach życia społecznego. Dostrzegalna jest między innymi w szkole, na ulicy, czy w pracy. Może dotknąć każdego bez względu na pochodzenie, stan majątkowy, wykształcenie, płeć czy wiek. Wiele przypadków nie zostaje ujawnionych, kryją się w czterech ścianach rodzinnego domu. To właśnie one przez nikogo niezauważane, mogą doprowadzić do życiowej tragedii, szczególnie wtedy, gdy spotkają się z obojętnością.

Przemoc domowa, to przemoc w stosunku do osób bliskich. Najczęściej jest kierowana do osób zależnych i powszechnie rozumiana jako zespół zachowań atakujących, nadzorujących i kontrolujących o charakterze fizycznym i emocjonalnym, których celem jest zniewolenie drugiej osoby, wyeliminowanie jej suwerenności, podporządkowanie jej myśli, działań potrzebom i żądaniom sprawcy.

Zgodnie z art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424) przemoc domowa to jednorazowe lub powtarzające się, umyślne

działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

W związku z tym zjawisko przemocy może występować w różnych formach, wśród których znajdują się:

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,
- przemoc seksualna,
- przemoc ekonomiczna,
- cyberprzemoc,
- zaniedbywanie.

Teoretycy i praktycy zajmujący się badaniem i leczeniem przemocy, definiują przemoc, uwzględniając na ogół trzy zasadnicze kryteria:

- 1) rodzaj zachowania osoby stosującej przemoc,
- 2) intencje tejże osoby,
- 3) skutki przemocy.

Osoby stosujące przemoc to grupa, która bardzo niechętnie współpracuje podczas terapii i badań. Do osobowościowych cech osób stosujących przemoc domową zalicza się: emocjonalną niedojrzałość, impulsywność, egocentryzm, wyobcowanie, niski poziom wartości, niską samoocenę, słabe poczucie bezpieczeństwa, brak empatii i emocjonalnego ciepła, sztywność osobowości i nieumiejętność pójścia na kompromis.

Inne badania pozwoliły na wyodrębnienie mechanizmów psychopatologicznych sprzężonych z agresją. Są to: zależność, ambiwalencja i problemy z bliskością w związkach, podejrzliwość i zazdrość, brak satysfakcji z życia, agresywność, impulsywność, stosowanie mechanizmów obronnych tj.: wypierania, zaprzeczania, projekcji, niestałość nastroju czy też izolacja. Jedną z cech, która charakteryzuje osobę stosującą przemoc jest jego fizyczna dominacja nad osobą doświadczającą przemocy. Trudno jest opisać portret osoby stosującej przemoc domową. Poszukuje się jednak cały czas odpowiedzi na określenie prawdziwych przyczyn wywołujących agresję i odpowiedzi na pytanie: czy osoby stosujące przemoc powinny ponosić karę czy raczej powinno się im pomagać.

W świetle badań, osoby z rodzin patologicznych oraz nadużywające alkoholu czy narkotyków częściej stosują przemoc fizyczną oraz zaniedbują swoje dzieci. Rodziny o wyższym statusie społecznym także stosują przemoc, jednak bardzo często jest to przemoc

psychiczna. Rodziny takie bardzo rzadko przyznają się do swoich błędów wychowawczych oraz stosowania przemocy.

Zachowanie osoby stosującej przemoc może być wynikiem tego, że:

- 1) jest przeciążony problemami, silnymi emocjami, agresywnymi uczuciami,
- 2) nie posiada umiejętności współżycia z drugim człowiekiem,
- 3) brak mu wychowania i wykształcenia form współżycia w rodzinie,
- 4) jest obciążony środowiskowo np. wzorcem bicia i przemocy,
- 5) był wychowany w tradycji i kulturze grupy społecznej, która akceptowała użycie siły we wzajemnych kontaktach,
- 6) sam doznaje cierpienia (agresywne odreagowanie),
- 7) ma skłonności do sadyzmu,
- 8) jest niedowartościowany, niezaradny życiowo,
- 9) chce dominować nad partnerem.

Skutki przemocy domowej

Skutkiem przemocy domowej są szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym: obrażenia ciała, wzrost zachorowalności na różnego rodzaju choroby somatyczne, a także smutek, stany lękowe, popadanie w depresję, poczucie zagrożenia, niskie poczucie własnej wartości, nieufność, bezradność, kłopoty z zasypianiem czy też koszmary nocne.

Na szczególnie poważne konsekwencje zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi osobami doznającymi przemocy lub świadkami przemocy domowej.

Obok obrażeń cielesnych przemoc domowa powoduje, że dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia. Najważniejsze potrzeby dziecka takie jak: poczucie bezpieczeństwa, miłości i akceptacji są niezaspokojone, więc mają wpływ na jego rozwój i są przyczyną wielu problemów psychosomatycznych. Dzieci doznające przemocy przejawiają wysoki poziom depresji, myśli samobójczych, zaburzenia snu, nadpobudliwość lub wycofanie, obniżenie samooceny, problemy w kontaktach z rówieśnikami.

Konsekwencje przemocy ujawniają się często po długim czasie np. w wieku dorastania lub w dorosłym życiu. Osoby doznające przemocy, zwłaszcza seksualnej mają problemy z nawiązaniem i utrzymaniem związków z innymi osobami.

Zachowania przemocowe są często dziedziczone i powielane. Chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna maltretuje kobietę i dzieci, uczą się agresji, bicia,

poniżania. Dziewczynki uważają, że przemoc jest wpisana w los kobiety. Istnieje poważne ryzyko, że dzieci doświadczające przemocy w przyszłości staną się rodzicami traktującymi przemoc jako normę.

Przemoc domowa nie jest tylko indywidualnym problemem rodziny, to także poważny problem społeczny. Rodziny, w których występuje przemoc, angażują w swe problemy: służbę zdrowia, policję, sądownictwo, prokuraturę, pomoc społeczną oraz różnego rodzaju inne instytucje i organizacje.

Powstaje wiele programów przeciwdziałania przemocy domowej. Często ukierunkowane są one na pomoc osobom doświadczającym przemocy, podczas gdy istnieje niedobór projektów zaadresowanych do osób stosujących przemoc domową. Często przyczyną braku programów jest obawa związana z naborem odbiorców programu. Osoby stosujące przemoc domową wykazują brak woli oraz małą motywację do podjęcia działań naprawczych w tym leczeniu.

Programy korekcyjno-edukacyjne adresowane do osób stosujących przemoc domową ukierunkowane są na uświadomienie ich uczestnikom jak negatywny wpływ ma to zjawisko na życie całej rodziny. Nastawione są również na naukę konstruktywnych sposobów rozładowania własnego, negatywnego napięcia emocjonalnego.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż programy korekcyjno-edukacyjne odgrywają jedynie rolę pomocniczą obok interwencji karno - administracyjnej. Dają jednak osobom stosującym przemoc możliwość zrozumienia i naprawy własnego zachowania bez konieczności stosowania kar wynikających z przepisów prawa.

III. PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ

Podstawą prawną realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Lipskim na lata 2024 - 2030.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa jest jedną z najistotniejszych kwestii społecznych w Polsce. Jest to zjawisko ukryte i zatajane, a jednocześnie występujące we wszystkich środowiskach i warstwach społecznych, niezależnie od wykształcenia czy statusu materialnego.

Z uwagi na wstydlivość problemu i niechęć mówienia o nim, pomimo kategorii patologii społecznej o poważnych rozmiarach, statystyki określają ją tylko w pewnym stopniu. Wiele aspektów nie widzi światła dziennego, a informacje liczbowe przedstawiane są w raportach: policyjnych, sądowych, medycznych oraz w ogólnopolskich badaniach populacyjnych.

Zgodnie ze swoimi kompetencjami odpowiednie działania na terenie powiatu lipskiego podejmują: Ośrodki Pomocy Społecznej, Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji w Lipsku.

Poniżej przedstawiamy informacje statystyczne uzyskane od ww. podmiotów, obrazujące zakres problemu.

4.1. Dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu lipskiego.

Głównym realizatorem działań skierowanych na ograniczenie oraz zwalczanie zjawiska przemocy domowej na terenie poszczególnych gmin są ośrodki pomocy społecznej. Z danych uzyskanych z ośrodków, wynika, że zjawisko przemocy w powiecie lipskim kształtuje się na tym samym poziomie.

Jak wynika z poniższego zestawienia pracownicy ośrodków pomocy społecznej w powiecie lipskim w toku prowadzenia czynności służbowych w związku z podejrzeniem przemocy domowej procedowali w latach 2020 - 2022 łącznie 2 egzemplarze Niebieskich Kart. Były to Niebieskie Karty założone w 2021 roku w mieście Lipsko i gminie Rzecznów. Natomiast najwięcej Niebieskich Kart założyła Komenda Powiatowa Policji w Lipsku. Rok 2022 w stosunku do 2020 roku obrazuje spadek interwencji przemocy domowej o 3 interwencje. Większość przeprowadzonych interwencji ma miejsce na wsi.

Tabela nr 1. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w latach 2020 r. - 2022 r. w powiecie lipskim.

Gmina /Miasto	Liczba założonych „Niebieskich Kart”		
	2020	2021	2022
Chotcza	0	0	0
Ciepielów	0	0	0

Lipisko	0	1	0
Rzeczniów	0	1	0
Sienno	0	0	0
Solec nad Wisłą	0	0	0
Komenda Powiatowa Policji w Lipsku	50	48	47
w tym miejsce interwencji:			
miasto	6	6	9
wieś	44	42	38
Ogółem Powiat lipski	50	50	47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez ops i KPP.

Poniższe dane przedstawiają liczbę spotkań zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w poszczególnych gminach powiatu lipskiego.

Tabela nr 2. Liczba spotkań zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w latach 2020 r. - 2022 r. w powiecie lipskim.

Gmina /Miasto	Liczba spotkań zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych		
	2020	2021	2022
Chotcza	4	8/8	15
Ciepielów	8	6	6
Lipisko	3/11	4/14	4/12
Rzeczniów	4/9	4/8	12
Sienno	24	37	13
Solec nad Wisłą	3/4	4/3	4
Ogółem Powiat lipski	70	96	66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez ops.

Łączna liczba spotkań zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w poszczególnych gminach powiatu lipskiego w latach 2020 - 2022 wynosiła 232.

Dane zawarte w poniższej tabeli, przekazane przez ośrodki pomocy społecznej i Komendę Powiatową Policji, wskazują na spadek osób doznających przemocy domowej.

Tabela 3. Liczba osób doznających przemocy domowej w latach 2020 r. - 2022 r. z podziałem na płeć w powiecie lipskim.

	Kobiety			Mężczyźni			Młodoletni do ukończenia 18 r. ż.		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Chotcza	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ciepielów	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lipisko	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Rzeczniów	0	0	1	0	1	0	0	0	0
Sienno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Solec nad Wisłą	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Komenda Powiatowa Policji w Lipsku	48	43	41	6	7	8	45	34	39
Ogółem	48	44	42	6	8	8	45	34	39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez ops i KPP Lipsko.

W latach 2020 - 2022 liczba osób doznających przemocy domowej wynosiła 274 osoby. Na terenie powiatu lipskiego wśród osób dotkniętych przemocą przeważającą część stanowią kobiety oraz małoletni.

Na podstawie danych zamieszczonych w poniższej tabeli daje się zauważyć, że spośród wybranych do analizy powodów udzielenia przez ośrodki pomocy największą liczbę odnotowano wśród osób dotkniętych problemem alkoholowym. Jedynie w mieście Lipsko, udzielono pomocy z powodu przemocy domowej.

Tabela 4. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z powodu przemocy domowej, alkoholizmu, narkomanii oraz trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w latach 2020 r. - 2022 r.

Gmina/Miasto	Powód przyznania pomocy/lata	2020	2021	2022
Chotcza	Przemoc domowa	0	0	0
	Alkoholizm	1	1	0
	Narkomania	0	0	0
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0
	Ogółem	1	1	0
Ciepielów	Przemoc domowa	0	0	1
	Alkoholizm	3	4	3
	Narkomania	0	0	0
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	3
	Ogółem	5	6	7
Lipsko	Przemoc domowa	31	44	28
	Alkoholizm	61	49	23
	Narkomania	0	0	0
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	0
	Ogółem	94	95	51
Rzeczniów	Przemoc domowa	0	0	0
	Alkoholizm	0	0	0
	Narkomania	0	0	0
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0
	Ogółem	0	0	0
Sienno	Przemoc domowa	0	0	0
	Alkoholizm	1	0	3
	Narkomania	0	0	0
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1
	Ogółem	2	1	4

Solec nad Wisłą	Przemoc domowa	0	0	0
	Alkoholizm	34	31	19
	Narkomania	0	0	0
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0
	Ogółem	34	31	19
Ogółem Powiat lipski		136	134	81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez ops.

Największą grupę, której ośrodki przyznają pomoc stanowią kobiety do 59 r. ż. Zdecydowanie mniejszą grupę stanowią kobiety po 60 r. ż. Mężczyźni w obydwu przedziałach wiekowych zdecydowanie rzadziej korzystają z pomocy społecznej. Niewielką grupę stanowią też małoletni, którym ośrodki udzieliły pomocy.

Tabela 5. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez ośrodki z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2020 r. - 2022 r.

Grupa osób/lata	2020	2021	2022
Kobiety do 59 r. ż.	22	29	22
Kobiety powyżej 60 r. ż.	3	2	7
Mężczyźni do 59 r. ż.	0	1	1
Mężczyźni powyżej 60 r. ż.	3	1	3
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	2	1
Ogółem	28	35	34
Rodzaj przemocy			
Zachowania o charakterze przemocy/lata	2020	2021	2022
Fizyczna	53	37	27
Psychiczna	28	18	21
Seksualna	0	0	0
Ekonomiczna	6	2	1
Zaniedbanie	0	0	0
Inny rodzaj zachowań	0	0	0
Ogółem	87	57	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez ops.

Z zawartych danych w powyższej tabeli wynika, iż najczęstszym występującym rodzajem przemocy jest przemoc fizyczna a następnie przemoc psychiczna. W niewielkim stopniu występuje również przemoc ekonomiczna. W Powiecie Lipskim nie występuje przemoc seksualna, zaniedbanie oraz inny rodzaj zachowań.

4.2. Dane z GKRPA z terenu powiatu lipskiego.

Dane z Policji oraz z Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej z Powiatu Lipskiego wskazują, że do przemocy domowej dochodzi pod wpływem nadużywania alkoholu.

Poniższa tabela pokazuje liczbę otrzymanych wniosków przez Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, których celem jest prowadzenie działań profilaktycznych i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Tabela 6. Liczba otrzymanych wniosków przez GKRPA w latach 2020 r. - 2022 r.

	Liczba otrzymanych wniosków przez GKRPA		
	2020	2021	2022
Chotcza	1	7	4
Ciepielów	1	4	2
Lipisko	4	21	11
Rzeczniów	3	7	5
Sienno	6	17	36
Solec nad Wisłą	1	1	0
Ogółem	16	57	58

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez GKRPA.

W latach 2020 - 2021 do GKRPA wpłynęło 131 wniosków dotyczących problemu alkoholowego. W 2022 r. najwięcej wniosków było w gminie Sienno, natomiast najmniej w mieście Solec nad Wisłą.

Tylko w 32 przypadkach w latach 2020 - 2022 GKRPA skierowała wnioski do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe. Najwięcej wniosków było w gminie Sienno, zaś w mieście Solec nad Wisłą i w gminie Chotcza nie było wniosków do Sądu o przymusowe leczenie co pokazuje poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba skierowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe przez GKRPA w latach 2020 r. - 2022 r.

	Liczba skierowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie przez GKRPA		
	2020	2021	2022
Chotcza	0	0	0
Ciepielów	0	1	0
Lipisko	2	4	0
Rzeczniów	0	1	0
Sienno	2	2	20
Solec nad Wisłą	0	0	0
Ogółem	4	8	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez GKRPA.

4.3. Dane z Komendy Powiatowej Policji.

Powyższe dane potwierdzają stereotyp sprawcy oraz ofiar przemocy. Najczęściej ofiarami przemocy bywają kobiety oraz dzieci, zaś sprawcami przemocy mężczyźni.

Tabela 8. Liczba sprawców przemocy domowej w powiecie lipskim w latach 2020 r. - 2022 r.

Rok	2020	2021	2022
Liczba sprawców przemocy domowej (ogółem)	50	48	47
Kobiety	0	5	0
Mężczyźni	50	43	47
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	0	0

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Lipsku.

Spada też tendencja zatrzymanych sprawców przemocy domowej. Rok 2022 w odniesieniu do 2020 roku pokazuje spadek o 4 zatrzymanych sprawców. W 2020 roku i 2022 roku sprawcami przemocy byli tylko mężczyźni. Rok 2021 ukazał również kobiety jako sprawców przemocy. Przedstawione dane poniżej pokazują, że sprawcami przemocy nie są małoletni do ukończenia 18 roku życia.

Tabela 9. Liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej w powiecie lipskim w latach 2020 r. - 2022 r.

Rok	2020	2021	2022
Liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej (ogółem)	24	24	20
Kobiety	0	3	0
Mężczyźni	24	21	20
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	0	0

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Lipsku.

Podczas przeprowadzonych przez Policję interwencji związanych z przemocą domową w latach 2020 - 2022, rok 2020 ukazuje największą liczbę osób stosujących przemoc domową będąc pod wpływem alkoholu/narkotyków. Rok 2022 ukazuje niewielką tendencję spadkową o 5 osób w stosunku do roku 2020. Nie było żadnych osób przewiezionych do wytrzeźwienia.

Tabela 10. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu/narkotyków w powiecie lipskim w latach 2020 r. - 2022 r.

Rok	2020	2021	2022
1. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu/narkotyków (ogółem)	45	42	40
Kobiety	0	4	0
Mężczyźni	45	38	40

Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	0	0
W tym: przewiezionych do wytrzeźwienia:	0	0	0
Kobiety	0	0	0
Mężczyźni	0	0	0
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	0	0
2. Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej (ogółem)	0	0	0
pokrzywdzony	0	0	0
sprawca	0	0	0
Liczba dzieci przewiezionych do szpitala, placówki, oddanych pod opiekę osoby spokrewnionej	0	0	0

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Lipsku.

Powyższe dane statystyczne z Komendy Powiatowej Policji w Lipsku pokazują także, że nie było przypadków udzielenia pomocy medycznej zarówno pokrzywdzonym jak i sprawcom przemocy domowej.

Komenda Powiatowa Policji w Lipsku prowadzi również dane statystyczne dotyczące rodzajów przemocy.

Z zawartych danych w poniższej tabeli wynika, iż najczęstszym występującym rodzajem przemocy jest przemoc psychiczna, przemoc fizyczna i przemoc ekonomiczna. Przemoc seksualna jest najmniej występującym rodzajem przemocy. Odnotowano tylko 4 przypadki w 2020 roku. Przemoc poprzez zaniedbanie w powiecie nie występuje. Występuje natomiast inny rodzaj zachowań przemocy, najwięcej w 2020 r.

Tabela 11. Liczba i rodzaje przemocy w powiecie lipskim w latach 2020 r. - 2022 r.

Lata/Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy	2020	2021	2022
fizyczna	43	37	32
psychiczna	50	47	45
seksualna	4	0	0
ekonomiczna	18	18	19
zaniedbanie	0	0	0
inny rodzaj zachowań	36	32	31

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Lipsku.

Powyższe dane statystyczne wskazują, iż widoczna jest niewielka tendencja spadkowa przemocy.

Tabela 12. Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których prowadzona była procedura „Niebieskich Kart” w powiecie lipskim w latach 2020 r. - 2022 r.

Rok	2020	2021	2022
1.Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Karty”	z art. 207 k.k. znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny		
wszczętych	26	30	33
stwierdzonych	19	14	6
zakończonych	30	30	33

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Lipsku.

W latach 2020 - 2022 liczba wszczętych postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej wynosiła 89. Najwięcej postępowań stwierdzono w 2020 roku, w 2022 r. stwierdzono tylko 6 postępowań. Jest to spadek w stosunku do roku 2020 o 13 postępowań. W latach 2020 - 2021 zakończono po 30 postępowań, zaś w 2022 r. zakończono 33 postępowań.

4.4. Dane z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Lipsku.

Poniższe dane pokazują, że pracownicy PPP w Lipsku w latach 2020 - 2022 zauważyli po 2 przypadki stosowania przemocy wobec dzieci.

Tabela 13. Liczba przypadków stosowania przemocy wobec dzieci zauważonych przez pracowników Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w latach 2020 r. - 2022 r.

ROK	TAK	NIE	LICZBA PRZYPADKÓW
2020	X		2
2021	X		2
2022	X		2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez PPP.

Jak wskazuje poniższa tabela w 2020 roku pracownicy Poradni zauważyli u dzieci 3 przypadki form przemocy tj. przemoc emocjonalną, seksualną oraz dziecko jako świadek przemocy domowej.

Tabela 14. Formy przemocy zauważone u dziecka w latach 2020 r. - 2022 r.

Formy przemocy/liczba przypadków w poszczególnych przypadkach	2020	2021	2022
Przemoc fizyczna (obrażenia na ciele)	0	0	0

Zaniedbanie/np. ubiór nieadekwatny do pory roku; głodzenie; w zakresie higieny osobistej, opieki medycznej; pozostawienie bez opieki	0	0	0
Przemoc emocjonalna/ np. zastraszanie, poniżanie, szantażowanie, izolowanie	1	2	1
Przemoc seksualna np. kontakty seksualne, prezentowanie pornografii	1	0	0
Przemoc ekonomiczna	0	0	0
Dziecko jako świadek przemocy domowej	1	3	1
Ogółem	3	5	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez PPP.

Pracownicy Poradni w związku z zauważonymi u dzieci przypadkami przemocy podjęli następujące działania tj. udzielili pomocy telefonicznej, a także informowali inne instytucje, służby.

Tabela 15. Rodzaj podjętych przez Poradnię działań w latach 2020 r. - 2022 r.

Formy udzielonej pomocy/lata	2020	2021	2022
Interwencja (umieszczenie dziecka w placówce wychowawczej)	0	0	0
Pomoc telefoniczna	1	0	0
Skierowanie do Pedagoga szkolnego	0	0	0
Skierowanie do Psychologa	0	0	0
Zawiadomienie Policji	0	0	0
Zawiadomienie innej instytucji, służby, osób	2	3	0
Samodzielna pomoc pracownika	2	3	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez PPP.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Zadaniem specjalistów jest określenie rozmiaru i szkodliwości zjawisk związanych z przemocą domową. Wszystkie badania wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce.

Z przeprowadzonej analizy danych wynika, iż na terenie naszego Powiatu występuje przemoc domowa. Jej ofiarami są głównie kobiety oraz dzieci. Problem przemocy domowej w większości gmin jest problemem, który utrzymuje się na tym samym poziomie. Osoby dotknięte przemocą domową rzadko decydują się na podjęcie radykalnych kroków w celu zmiany swojej sytuacji. Przedstawione dane wskazują na konieczność prowadzenia przede wszystkim działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych. Działania te powinny zmierzać do podnoszenia świadomości społecznej, dotyczącej również ewentualnych możliwości wsparcia.

Zjawisko przemocy domowej ma nadal duży zasięg i konsekwencje natury: wychowawczej, psychologicznej, zdrowotnej i ekonomicznej. Próba rozwiązania tego problemu wymaga rzeczywistej współpracy przedstawicieli wielu obszarów życia społecznego. Najważniejszym i najbardziej istotnym krokiem na drodze do jego rozwiązania jest ujawnienie istnienia problemu i dostrzeżenie konieczności zajmowania się nim.

Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. Wiele rodzin, w których występuje problem alkoholowy jest monitorowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

Samo zjawisko przemocy domowej jest trudne do zdiagnozowania ze względu na znaczną liczbę przestępstw „ukrywanych”. Z doświadczenia osób i organizacji zajmujących się przemocą wynika, że większość sytuacji przemocowych zachodzących wewnątrz rodziny w ogóle nie jest zgłaszana. W szczególności dotyczy to dzieci, które są osobami doznającymi przemocy domowej i z reguły nie potrafią same prosić o pomoc, a czasem dochodzi do zagrożenia ich zdrowia, a nawet życia. Zaprezentowane powyżej dane, dotyczące zarówno ilości osób doznających przemocy jak i osób stosujących przemoc domową świadczą o tym, iż problem przemocy domowej nie jest obcy w powiecie lipskim, a to wskazuje na potrzebę opracowania i przeprowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Pamiętajmy, że przemoc występuje w wielu środowiskach społecznych.

V. GŁÓWNE CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym celem programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy poprzez oddziaływania korekcyjno-edukacyjne i zaprzestanie przemocy domowej.

Cele szczegółowe programu:

1. Zmiana przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej.
2. Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy.

3. Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych.
4. Zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy.
5. Wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania.
6. Poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej.
7. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej.
8. Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy.
9. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Zakładane rezultaty:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy uczestników programu na temat przemocy.
2. Wzrost świadomości stosowanych zachowań przemocowych wobec bliskich.
3. Wzrost kompetencji uczestników programu w zakresie kontrolowania swoich agresywnych zachowań.
4. Zwiększenie poziomu wiedzy o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Wskaźniki:

1. Liczba osób, które rozpoczęły program (wybrać główny powód uczestnictwa, daną osobę wskazując tylko raz):
 - a) z własnej woli (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),
 - b) zostały skierowane przez sąd, zespół interdyscyplinarny lub inny podmiot (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),
 - c) w związku z wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),

- d) z innych powodów (jakich? w stosunku do liczby osób, które go ukończyły).
2. Liczba osób, które przerwały program ze wskazaniem powodu/ów (w stosunku do liczby osób, które go rozpoczęły).
3. Liczba osób, które ukończyły program (w stosunku do liczby osób, które go rozpoczęły).
4. Liczba osób, które ukończyły program i ich zdaniem realizowany program zgodny był z ich oczekiwaniami.
5. Liczba osób, które ukończyły program i ponownie dopuściły się zachowania przemocowego, z uwzględnieniem głównego czynnika powodującego przystąpienie do programu:
- a) z własnej woli,
 - b) zostało skierowanych przez sąd, zespół interdyscyplinarny lub inny podmiot,
 - c) w związku z wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”,
 - d) z innych powodów (jakich?).
6. Liczba godzin zorganizowanych spotkań/zajęć;
7. Liczba pełnych cykli spotkań programu przeprowadzonych w roku kalendarzowym;

VI. UCZESTNICY PROGRAMU

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, osobami uprawnionymi do uczestnictwa w Programie dla osób stosujących przemoc domową są osoby pełnoletnie skierowane przez Zespół Interdyscyplinarny.

W programie mogą uczestniczyć:

- 1) osoby zobowiązane sądowo do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- 2) osoby dopuszczające się zachowań przemocowych w środowisku domowym, które zakończyły program psychoterapii uzależnień (tj. np. uczestniczyły w terapii uzależnień od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychoaktywnych albo środków zastępczych);
- 3) zostały objęte procedurą Niebieskiej Karty oraz zostały skierowane przez Zespół Interdyscyplinarny do uczestnictwa w programie;
- 4) osoby zainteresowane, których uczestnictwo w programie wynika z ich osobistej decyzji deklarując chęć pogłębionej pracy nad sobą.

Osoba stosująca przemoc domową po skierowaniu przez Zespół Interdyscyplinarny ma obowiązek:

- a) zgłosić się do uczestnictwa w Programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,
- b) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o uczestnictwie w programie w terminach określonych w przepisach ustawy,
- c) ukończyć w/w Program w terminach określonych przez podmiot odpowiedzialny za realizację programu,
- d) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

Wzory powyższych zaświadczeń określone są rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.

W programie uczestniczyć nie mogą:

1. Osoby chore psychicznie.
2. Nałogowi hazardziści.
3. Osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, które nie ukończyły programu psychoterapii uzależnień.

Program zakłada prowadzenie grupy jednorodnej ze względu na płeć, jednak w sytuacji, gdy liczba kobiet/mężczyzn jest zbyt niska by stworzyć odrębną grupę, dopuszczalne jest realizowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w grupach mieszanych.

VII. CZAS I MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU ORAZ JEGO ETAPY

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku, jako podmiot administracyjny kontrolujący i monitorujący program. W celu realizacji Programu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku zatrudni na podstawie umowy zlecenie osoby prowadzące Program lub zleci realizację zadania innemu podmiotowi.

Bezpośrednimi realizatorami programu będą także osoby uprawnione do prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, których kwalifikacje są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

W ciągu roku zakłada się realizowanie jednej edycji programu.

Realizacja programu odbywać się będzie w systemie otwartym (oznacza to, że nowe osoby mogą dołączać do grupy w trakcie realizacji cyklu zajęć). Planuje się, aby pełen cykl spotkań dla każdego indywidualnego uczestnika mieścił się, łącznie w wymiarze 60 godzin.

Spotkania indywidualne oraz zajęcia grupowe odbywać się będą w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku lub innym miejscu uzgodnionym ze specjalistami realizującymi program merytoryczny. Miejsce spotkania podsumowującego zostanie ustalone na zakończenie programu korekcyjno-edukacyjnego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, może być prowadzony z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiającej porozumiewanie się na odległość.

Wszystkie informacje uzyskiwane od uczestników programu dotyczące ich życia osobistego, muszą być objęte zasadą poufności (z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo).

Zajęcia z osobami stosującymi przemoc mogą być prowadzone w miejscach, w których udziela się pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy, jednak należy zadbać o bezpieczeństwo osób doznających przemocy domowej.

Zawartość merytoryczna koncentruje się wokół następujących elementów:

- 1) **Edukacja** - dostarczanie uczestnikom m.in. w otwartej dyskusji informacji, które będą pomocne w zrozumieniu dynamiki przemocy.

Uczestnicy uczą się w jaki sposób ich zachowanie krzywdząco wpływa na członków ich rodziny i na ich wzajemne relacje, a także przygotowują się do wzięcia pełnej odpowiedzialności moralnej i psychologicznej za swoje czyny oraz do rozpoczęcia pozytywnych zmian w ich relacjach osobistych.

- 2) **Rozpoznawanie i zmiana systemu przekonań i postaw osobistych** - program dostarcza uczestnikom okazji do badania osobistego systemu przekonań, postaw i nastawień emocjonalnych, które inicjują i wzmacniają stosowanie przez nich przemocy. Podczas zajęć promuje się postawy i wartości, które stanowią konstruktywną alternatywę wobec postaw podtrzymujących przemoc.

- 3) **Zmiany behawioralno - poznawcze** - uczestnicy, którzy zaczną angażować się w proces zmiany postaw i zachowań, otrzymują możliwość ćwiczenia nowych, konstruktywnych form myślenia i reagowania, służących do kontroli nad szkodliwymi zachowaniami oraz sprzyjających odpowiedzialnemu podejmowaniu decyzji

w sytuacjach konfliktowych oraz utrzymywaniu prawidłowych relacji międzyludzkich bez przemocy.

Planuje się aby realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego przebiegała według następujących etapów:

Etap I, rekrutacja do programu - każdy kandydat do programu otrzymuje 1 godzinę konsultacji, których celem jest dokonanie diagnozy indywidualnej oraz zebranie informacji na temat sytuacji rodzinnej każdego z uczestników programu w szczególności dotyczących stosowanej przez niego przemocy, a także wiedzy na temat tego zjawiska.

Na tym etapie każdy z uczestników podpisuje oświadczenie o akceptacji reguł uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Głównym warunkiem wzięcia udziału w programie jest uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy domowej.

Pozostałe zasady: systematyczna obecność na zajęciach, stosowanie się do ustalonych zasad w tym zachowania w trakcie zajęć, powstrzymanie się od zachowań i postaw przemocowych w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi, zobowiązanie uczestników do zachowań bezpiecznych i zgodnych z zasadami współżycia społecznego.

Etap II, spotkania grupowe - liczba spotkań 10 (dopuszcza się grupy większe osobowo), liczba godzin 30, których celem jest przekazywanie treści edukacyjnych.

Zajęcia grupowe prowadzone będą w składzie od 5 do 10 osób, mają na celu zapoznanie uczestników programu z teoretyczną stroną tego problemu i jego mechanizmami.

Tematyka poszczególnych spotkań powinna uwzględnić treści związane ze zjawiskiem przemocy domowej.

Etap III, spotkania grupowe - liczba spotkań 7, liczba godzin 28, uwzględnia realizację zajęć korekcyjnych ukierunkowanych na zmianę postaw osób stosujących przemoc, kontrolę własnych zachowań oraz rozwijanie umiejętności eliminowania negatywnego napięcia w inny sposób niż poprzez stosowanie przemocy wobec najbliższych.

Etap IV, ocena rezultatów programu, sesje indywidualne - dla każdego uczestnika przeznaczono jedno jednogodzinne spotkanie. Ma to na celu weryfikację postaw i opinii uczestników programu uzyskanych podczas pierwszego spotkania z aktualnymi poglądami tych osób na temat zjawiska przemocy domowej. Etap ten stanowi podsumowanie podjętych do realizacji działań.

Etap V, spotkanie realizatorów programu w celu omówienia doświadczeń związanych z jego realizacją.

Praca indywidualna z uczestnikiem programu:

Formy pracy: wywiady, kwestionariusze, analiza zgromadzonej dokumentacji pod kątem:

- rzeczywistych okoliczności skierowania do programu;
- określenia czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc;
- aktualnej sytuacji rodzinnej i zawodowej;
- cech osobistych istotnych dla pracy korekcyjnej.

Praca grupowa z uczestnikami programu:

Formy pracy: mini wykłady, projekcje filmowe, analizowanie mechanizmów własnych zachowań;

- warsztaty konkretnych umiejętności;
- indywidualne spotkania terapeutyczne.

Opracowany i powyżej przedstawiony plan zajęć, może ulec zmianie w porozumieniu osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie określonego typu zajęć z Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku. W przypadku zajęć grupowych możliwe jest naprzemienne realizowanie zajęć edukacyjnych i korekcyjnych.

Ocena uczestników programu:

Ocena postępów wynikających z uczestnictwa w programie związana jest m.in. z wypełnieniem zobowiązań znajdujących się w kontrakcie określającym zasady selekcji.

Kryteria oceny dotyczą następujących zagadnień:

- obecność na zajęciach
- aktywność na zajęciach
- otwartość na uczestników i przekazywane treści
- wykorzystywanie poznanych technik
- zachowywanie trzeźwości
- nie stosowanie przemocy
- ponoszenie odpowiedzialności za stosowaną przemoc
- zwracanie się o pomoc

- przyjmowanie uwag.

Ocena powinna być stosowana na różnych etapach programu i stanowić podstawę do zwolnienia z uczestnictwa w programie.

Każdy uczestnik programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową otrzyma stosowne zaświadczenie o zgłoszeniu się do udziału w Programie. Natomiast po ukończeniu edycji Programu uczestnik z frekwencją na poziomie minimum 70% zajęć otrzyma zaświadczenie o ukończeniu Programu korekcyjno-edukacyjnego. W przypadku frekwencji w Programie na poziomie minimum 50% zajęć, uczestnik może otrzymać jedynie zaświadczenie o udziale w Programie.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU I INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE

Odpowiedzialnym za organizację i realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku.

Do działań Centrum należy:

1. Przygotowanie programu oraz nadzór nad jego realizacją.
2. Rekrutacja uczestników.
3. Współpraca z instytucjami oraz osobami realizującymi program.
4. Monitoring działań prowadzonych w ramach programu.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową prowadzony będzie przez osoby, które:

- 1) posiadają wykształcenie wyższe na kierunku praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
- 2) posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku:
 - a) psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
 - b) innym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji lub
- 3) są terapeutami lub psychoterapeutami;
- 4) posiadają udokumentowany co najmniej 3 - letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;

5) posiadające zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową.

Instytucje wspierające:

1. Sąd Rejonowy w Lipsku.
2. Prokuratura Rejonowa w Lipsku.
3. Komenda Powiatowa Policji w Lipsku.
4. Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Lipskiego/Zespoły Interdyscyplinarne/Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Osoba odpowiedzialna za realizację indywidualnych spotkań zobowiązana będzie do:

- przeprowadzenia indywidualnej diagnozy osób biorących udział w programie,
- podpisania z każdym z uczestnikiem zakwalifikowanym do programu, oświadczeń: akceptacji reguł uczestnictwa w programie, uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy, zobowiązanie się do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny.

Osoba odpowiedzialna za realizację zajęć grupowych (edukacyjnych i korekcyjnych) zobowiązana będzie do:

- prowadzenia listy obecności,
- sporządzenia sprawozdania dotyczącego oceny końcowej postępów osób uczestniczących w zajęciach edukacyjno-korekcyjnych.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Głównym źródłem finansowania zadań wynikających z realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową będą środki z budżetu państwa co wynika z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

X. MONITOROWANIE PODJĘTYCH ZADAŃ

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego przewiduje również monitoring wszelkich podejmowanych działań. Celem monitoringu będzie sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców.

Na ostatnich zajęciach dokonywane będzie podsumowanie uczestnictwa w programie oraz wypełnienie ankiety ewaluacyjnej, która będzie podstawą sporządzenia wniosków dotyczących sytuacji i ewentualnej zmiany postaw i refleksji uczestników programu. Po zakończeniu programu na podstawie przeprowadzonych rozmów z uczestnikami lub ich rodzinami bądź innymi osobami, np. pracownikami instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej dokonana zostanie ocena skuteczności programu. Sprawozdanie z realizacji programu będzie przedstawione Radzie Powiatu w Lipsku w roku następnym po zakończonej edycji programu.

XI. ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU I ZAKOŃCZENIE

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany przez Powiat Lipski to ułożony w określonym czasie ciąg działań zmierzających do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, wymagający zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich i finansowych. Realizacja założeń programowych wiąże się nierozzerwalnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części. Najistotniejsze zagrożenia wiążą się z brakiem wystarczającej ilości zewnętrznych środków finansowych od których realizacja programu jest zależna. Ponadto, zagrożeniem dla programu może być brak dostatecznego zainteresowania adresatów uczestnictwem w jego działaniach. Dlatego bardzo ważnym elementem prowadzenia programu jest ścisła i umiejętna współpraca z partnerami programu, co pozwoli na rzetelne zebranie potrzebnych informacji oraz umożliwi dostosowanie programu do potrzeb uczestników. Kluczem do sukcesu w realizacji programu będzie niewątpliwie świadomość wystąpienia ryzyka i reagowanie przez realizatorów programu na pojawiające się problemy oraz zagrożenia.

PODSUMOWANIE

Przemoc domowa jest zjawiskiem wszechobecnym w społeczeństwie. Niezbędne jest więc podejmowanie działań mających na celu powstrzymanie przemocy i zmniejszenie skali tego zjawiska. W tym celu oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową będą prowadzone w formie działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych, ukierunkowanych na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Potrzebę oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową rozpowszechniono wśród kuratorów sądowych, policjantów, pracowników ośrodków pomocy społecznej oraz pozostałych członków zespołów interdyscyplinarnych, przeciwdziałających przemocy domowej.

Podjęcie pracy na rzecz osób stosujących przemoc jest niewątpliwie trudnym zadaniem, wymagającym od osób niosących pomoc nie tylko wiedzy i umiejętności ale także predyspozycji i osobistej gotowości do takiego działania.

Program korekcyjno-edukacyjny jest formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Niejednokrotnie osoby stosujące przemoc w ogóle nie podejmują próby kontrolowania zachowań agresywnych, a odpowiedzialność za ich występowanie przerzucają na ofiary. Niebagatelną rolę w stosowaniu przemocy mogą też odgrywać uwarunkowania biologiczne jak zdeterminowana gwałtowność i intensywność reagowania emocjonalnego, które wymykają się spod kontroli. Powyższe jednak nie usprawiedliwia osób stosujących przemoc i nie znosi z nich odpowiedzialności za krzywdzenie innych.